

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 21090006

Ákvörðun nr. 26/2022

Þann 1. apríl 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 26/2022.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst framsent erindi frá lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu frá [REDACTED] fyrir hönd sonar síns, [REDACTED] dags. 28. september. Í erindinu eru gerðar athugasemdir starfshætti og starfsaðferðir starfsmanna lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu vegna afskipta af [REDACTED] aðfaranótt 19. september sl.

Nefnd um eftirlit með lögreglu óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu með bréfi þann 7. október 2021.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

2.

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi þann 8. október 2021. Þar kemur fram að umrædd afskipti af syni [REDACTED] séu ekki skráð í lögreglusterfið þar sem um venjubundið eftirlit hafi verið að ræða og sé það ekki venja að skrá slíkt niður. Þá eru engar upptökur til af afskiptum lögreglu, hvorki úr lögreglubifreið né úr búkmyndavélum.

Einnig kemur fram að erindið hafi verið sent til skoðunar og afgreiðslu hjá stöðvarstjóra lögreglustöðvar [REDACTED] sem ræddi við starfsmenn sem komu að afgreiðslu málsins. Að því loknu hafði hún símasamband við [REDACTED] og átti við hana samtalið. Að samtalinu loknu kvað [REDACTED] að sögn lögreglu málinu lokið af sinni hálfu.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu greinir hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem litur að framkomu og starfsháttum starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu. Yfirferð nefndarinnar leiddi í ljós að embættið hefur þegar tekið málið til meðferðar sbr. 2. mgr. 35. gr. a. lögreglulaga nr. 90/1996 og telur því nefndin ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Nefndin telur þó óheppilegt að ekki séu til upptökur af samskiptum lögreglu og borgaranna í þessu tilviki og áreittar að samkvæmt gildandi verklagsreglum ber lögreglumönnum að hafa kveikt á búkmyndavélum við störf sín á vettvangi.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Reykjavík, 1. apríl 2022

Skúli Þór Gunnsteinsson

formaður

Grímur Sigurðarson

Þorbjörg I. Jónsdóttir